

CRNA GORA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

amis

BILTEN

49 – 2010 Živa stoka

AGRARNI MARKETINŠKI INFORMACIONI SISTEM
CRNE GORE

8. decembar 2010. Vol. 5, Broj 49

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore www.minpolj.gov.me
www.amiscg.org

Ponuda na stočnim pijacama	2-3
Pregled cijena žive stoke	3-7
Uloga proteina u ishrani stoke	8

PONUĐA NA STOČNIM PIJACAMA

Dobra ponuda stoke

Stanje na stočnim pijacama je slično prethodnoj nedjelji. Cijene stoke na stočnim pijacama u Crnoj Gori su na približnom nivou, dok je ponuda nešto bolja.

U Baru bilježimo najbolju ponudu svinja tovljenika. U ponudi je bilo 80 svinja sa cijenom od 2,2 do 2,5 €/kg žive mjere, trgovina se obavljala na farmama.

U Nikšiću cijena svinja tovljenika je bila najniža i kretala se od 1,8 do 2,2€/kg žive mjere, u ponudi je bilo 75 grla i 45 prasadi po cijeni od 3 do 3,5 €/kg žive mjere.

Na podgoričkoj stočnoj pijaci u ponudi je bilo 20 prasadi po cijeni 2,2 do 2,3 €/kg žive mjere i 45 svinja tovljenika po 2 do 2,2€/kg žive mjere.

U Pljevljima u ponudi je bilo 68 prasadi po cijeni 3€/kg žive mjere, nije bilo ponude svinja tovljenika.

Cijena prasadi u Beranama je bila 3€/kg žive mjere (u ponudi je bilo 25 prasadi), dok u Bijelom Polju cijena istih se kretala od 3 do 3,5 €/kg trgovina se obavljala na farmama.

Bar

Tokom ovo nedjelje najviše se trgovalo krupnom stokom odnosno kravama za klanje i bikovima. Krave smo imali u ponudi i na pijaci dok bikove imamo u ponudi na farmama. Na lučkoj ekonomiji imamo dobru ponudu prasadi i tovljenika mada je tražnja i dalje slaba.

Berane

Na stočnoj pijaci u Beranama ove nedjelje bila je slaba ponuda svih vrsta i kategorija

žive stoke. Još uvijek je dobra ponuda starije jagnjadi, na poljoprivrednim gazdinstvima, prodaja se tu i ugovara, samo mali broj grla je prisutan na stočnoj pijaci. Tražnja je dobra samo kod kategorija jagnjadi, ovaca za klanje i teladi. Cjenovni trend u umjerenom padu ili na istom nivou.

Nikšić

Ove nedjelje na stočnoj pijaci u Nikšiću najbolja je bila ponuda jagnjadi (35 grla) i ovaca za klanje (20 grla). Osim toga u ponudi su bile svinje tovljenici, krave za klanje, kao i

junad obje kategorije. Cijene se nijesu mijenjale u poređenju sa prošlom nedjeljom.

Pljevlja

U Pljevljima i dalje traje organizovani otkup kako sitne tako i krupne stoke. Od krupne stoke najviše je u ponudi bilo krava i junadi. Takođe je u ponudi bilo i 10 volova sa cijenom od 1,4-1,7€/kg žive mjere. Cijene stoke se nijesu bitnije mijenjale u poređenju sa prošlom nedjeljom

Bijelo Polje

U toku ove sedmice na bijelopoljskim stočnim pijacama i dalje je osjetan pad u ponudi,

na šta su uticali loši vremenski uslovi, najveći dio trgovine se obavljao na farmama. Cijene su ostale na prošlonedjeljnom nivou.

Podgorica

Veoma dobra ponuda stoke u Podgorici. U ponudi je bilo 120 priplodnih ovaca po cijeni 110€/grlu, dok su koze nudene za 100€/grlu u ponudi je bilo oko 20 grla. Svinje tovljenici su koštali 2€/kg žive mjere, u ponudi je bilo 45 grla, isto toliko ovaca za klanje sa cijenom od 1,5€/kg žive mjere. Junad do 300 kg su koštala 2,3€/kg žive mjere nudeno je 22 grla.

CRNA GORA MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

IZVJEŠTAJ O CIJENAMA ŽIVE STOKE

Datum prikupljanja podataka: 2. do 8. 12. 2010. godine
Izveštaj sastavila: Služba za selekciju stoke

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
1	Telad 80-160 kg SIM kg	~	~	2.90 (2.80-3.00)	~	2.90 (2.90-3.00)	2.90 (2.90-2.90)	2.90 (2.87-2.97)
2	Telad 80-160 kg kg	2.80 (2.70-3.10)	2.60 (2.60-2.80)	2.40 (2.30-2.70)	3.00 (2.80-3.20)	2.80 (2.70-2.80)	2.90 (2.80-3.10)	2.75 (2.65-2.95)
3	Junad do 300 kg kg	2.10 (2.00-2.30)	~	~	2.00 (1.80-2.20)	1.90 (1.85-2.00)	2.30 (2.10-2.50)	2.08 (1.94-2.25)
4	Junad preko 300 kg kg	2.00 (1.90-2.10)	1.60 (1.60-1.90)	1.60 (1.50-1.70)	1.60 (1.50-1.80)	1.60 (1.50-1.70)	1.90 (1.90-2.00)	1.72 (1.65-1.87)
5	Krave za klanje kg	1.10 (0.90-1.30)	0.70 (0.70-1.20)	0.90 (0.80-1.10)	1.00 (0.80-1.20)	1.15 (0.90-1.20)	1.00 (1.80-1.10)	0.98 (0.98-1.18)
6	Prasad kg	3.50 (3.30-3.70)	3.00 (3.00-3.00)	3.20 (3.00-3.50)	3.20 (3.00-3.50)	3.00 (3.00-3.00)	2.30 (2.20-2.30)	3.03 (2.92-3.17)
7	Svinje tovljenici kg	2.30 (2.20-2.50)	~	~	2.00 (1.80-2.20)	~	2.00 (2.00-2.20)	2.10 (2.00-2.30)
8	Krmače za klanje kg	~	~	~	1.50 (1.40-1.50)	~	~	1.50 (1.40-1.50)
9	Jagnjad kg	~	2.20 (2.20-2.30)	2.40 (2.30-3.00)	2.50 (2.40-2.60)	2.40 (2.20-2.40)	~	2.38 (2.28-2.58)
10	Šilježad kg	~	~	~	~	2.00 (2.00-2.20)	2.40 (2.30-2.60)	2.20 (2.15-2.40)
11	Ovce za klanje kg	~	1.30 (1.30-1.30)	~	1.80 (1.50-2.00)	1.40 (1.30-1.50)	1.50 (1.50-1.60)	1.50 (1.40-1.60)
12	Ovnovi kg	~	~	~	2.20 (2.00-2.20)	~	~	2.20 (2.00-2.20)
13	Jarad kg	~	~	2.50 (2.40-2.60)	2.75 (2.50-2.75)	~	~	2.63 (2.45-2.68)

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
14	Priplodne ovce grlo	~	100.00 (100.00- 130.00)	100.00 (95.00- 125.00)	100.00 (80.00- 120.00)	100.00 (80.00- 110.00)	110.00 (90.00- 130.00)	102.00 (89.00- 123.00)
15	Priplodne koze grlo	~	~	~	90.00 (70.00- 100.00)	~	100.00 (80.00- 130.00)	95.00 (75.00- 115.00)
16	Priplodne junice HF grlo	~	~	~	1,200.00 (1,000.00- 1,400.00)	~	~	1,200.00 (1,000.00- 1,400.00)
17	Priplodne junice Smeđa grlo	~	~	~	~	~	700.00 (700.00- 700.00)	700.00 (700.00- 700.00)
18	Priplodne krave HF grlo	~	~	~	1,300.00 (1,000.00- 1,500.00)	~	750.00 (620.00- 950.00)	1,025.00 (810.00- 1,225.00)
19	Priplodne krave Smeđa grlo	~	~	~	~	1,200.00 (1,200.00- 1,300.00)	~	1,200.00 (1,200.00- 1,300.00)
20	Priplodne krave Melez grlo	~	650.00 (500.00- 1,000.00)	700.00 (500.00- 1,100.00)	800.00 (600.00- 1,000.00)	800.00 (750.00- 800.00)	700.00 (600.00- 850.00)	730.00 (590.00- 950.00)

*Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za period 29.11.-5.12.2010. godine

Jedinica mere din/kg			Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija										Vojvodina					Dominantna cena Srbija
					Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	
Dviske	sve težine	sve rase	170	150	150															150
Jagnjad	sve težine	sve rase	240	250	190	200	210	220	220	200	220			230			200	220		220
Jarad	None	sve rase	200	180	190		180	160			180			200		180	180			180
Junad	<=300kg	SM	200			165	180	175												
Junad	350-480kg	sve rase						180						155						
Junad	>480kg	sve rase	180	140												160	170			
Koze	sve težine	sve rase		100	100	100	100	100	100		100				100	90				100
Krave za klanje	sve težine	HF												100		90				
Krave za klanje	sve težine	SM		90	110	110	100	105	120							100	100			100
Krmače za klanje	>130kg	sve rase	115	110	100	115	110	100	100	110	130		90			100	95			100
Ovca	sve težine	sve rase	130	130	110	120	100	100	120	140	130		100		100	100	110			100
Ovnovi za priplod	sve težine	sve rase	160	170	120	140			120	150										120
Prasad	16-25kg	sve rase	150	120	130	110	140	140	180	160	160	160	200		180	140	150			140
Prasad	<=15kg	sve rase	150	120	140		150	150	180	170	170	160			180	140	160			150
Telad	80-160kg	HF	280	280									280							280
Telad	80-160kg	SM	330	300	300	300	300	280	300	320						280	300			300
Tovljenici	80-120kg	sve rase	130	140	130	140	130	130		120	130	140	125		130	125	125	120		130
Tovljenici	>120kg	sve rase	130	130	110	120	120	110	120	130					120	120	120			120
Šliježad	sve težine	sve rase	170	150	150	170	140	160	170						150					170

Cijene su izražene u dinarima. (1Euro = 107 dinara)

Izvor: STIPS

Prikaz cijena u kn/kg za grupu proizvoda / stoka, meso i mesne prerađevine

Prices for product group Stočni sajam-livestock market Tip cijene:

Geografska podjela: HR Regije

U razdoblju: od 29.11.2010 do: 05.12.2010(Tjedan:48)

Uspoređeno s razdobljem: od 15.11.2010 do: 21.11.2010(Tjedan:46)

Proizvod	Tip	Istra, Primorje i Dalmacija			Kontinentalna Hrvatska			Hrvatska		
		Cijena	Stara	Razl.	Cijena	Stara	Razl.	Cijena	Stara	Razl.
tele simental (80-160 kg)-calf .	Min	20.00	20.00	0.00	18.00	18.00	0.00	18.00	18.00	0.00
	Max	30.00	30.00	0.00	25.00	25.00	0.00	28.00	26.00	2.00
	Prosjeck	24.45	24.76	-0.31	22.66	22.31	0.35	22.93	22.68	0.25
tele holstajn (80-160kg)-calf .	Min	----	----	----	18.00	18.00	0.00	18.00	18.00	0.00
	Max	----	----	----	22.00	22.00	0.00	18.00	18.00	0.00
	Prosjeck	----	----	----	19.24	19.08	0.16	18.00	18.00	0.00
junica simental (za klanje)-heifer .	Min	----	----	----	10.00	9.00	1.00	10.00	10.00	0.00
	Max	----	----	----	11.00	11.00	0.00	11.00	11.50	-0.50
	Prosjeck	----	----	----	10.84	10.68	0.16	10.73	10.29	0.44
junica holstajn (za klanje)-heifer .	Min	----	----	----	9.00	9.00	0.00	9.00	9.00	0.00
	Max	----	----	----	9.00	10.00	-1.00	10.00	10.00	0.00
	Prosjeck	----	----	----	9.00	9.50	-0.50	9.50	9.50	0.00
bik simental (>450kg)-beef .	Min	12.00	11.00	1.00	11.00	11.00	0.00	10.00	10.50	-0.50
	Max	16.00	16.00	0.00	13.00	13.00	0.00	13.00	13.00	0.00
	Prosjeck	13.60	13.71	-0.11	12.46	12.37	0.09	12.02	11.52	0.50
bik holstajn (300-450 kg)-beef .	Min	----	----	----	10.00	10.00	0.00	10.00	10.00	0.00
	Max	----	----	----	11.00	11.00	0.00	11.00	11.00	0.00
	Prosjeck	----	----	----	10.50	10.50	0.00	10.50	10.50	0.00
krava simental (za klanje)-cow .	Min	10.00	10.00	0.00	4.00	4.00	0.00	4.00	4.00	0.00
	Max	10.00	10.00	0.00	8.00	8.00	0.00	8.00	8.00	0.00
	Prosjeck	10.00	10.00	0.00	6.48	6.49	-0.01	6.20	6.09	0.11
odojak (25-35 kg)-piglets .	Min	20.00	16.00	4.00	10.00	10.00	0.00	10.00	10.00	0.00
	Max	20.00	20.00	0.00	16.00	18.00	-2.00	16.00	15.00	1.00
	Prosjeck	20.00	17.04	2.96	11.91	12.08	-0.17	10.40	10.28	0.12
svinja (80-120 kg)-pig .	Min	10.00	10.50	-0.50	8.50	8.50	0.00	8.50	8.50	0.00
	Max	16.00	16.00	0.00	15.00	15.00	0.00	12.00	13.00	-1.00
	Prosjeck	13.65	13.88	-0.23	10.10	9.99	0.11	10.49	9.89	0.60
krmača (za klanje)-sow .	Min	----	----	----	6.00	5.00	1.00	6.00	6.00	0.00
	Max	----	----	----	10.00	10.00	0.00	10.00	10.00	0.00
	Prosjeck	----	----	----	7.97	6.89	1.08	9.00	7.20	1.80
janjad-lambs .	Min	20.00	20.00	0.00	26.00	20.00	6.00	20.00	18.00	2.00
	Max	30.00	30.00	0.00	26.00	26.00	0.00	24.00	24.00	0.00
	Prosjeck	23.27	22.89	0.38	26.00	20.34	5.66	22.15	21.37	0.78
ovca (za klanje)-sheep .	Min	----	----	----	----	----	----	10.00	10.00	0.00
	Max	----	----	----	----	----	----	10.00	10.00	0.00
	Prosjeck	----	----	----	----	----	----	10.00	10.00	0.00
ždrijebe-foal .	Min	----	----	----	----	----	----	12.00	12.00	0.00
	Max	----	----	----	----	----	----	12.00	12.00	0.00
	Prosjeck	----	----	----	----	----	----	12.00	12.00	0.00

Cijene su izražene u kunama. (1Euro = 7,37 Kuna)

Izvor: TISUP

COMMISSION EUROPEENNE		CENE STOKE ZA KLANJE U EU																				Datum										
Direction générale de l'Agriculture		CENE NA TRŽIŠTU ZEMLJE ČLANICE																				od: 22.11.10										
D2. Viandes bovine, porcine, ovine et aviculture		PRIX DE MARCHÉ - ETATS MEMBRES																				do: 28.11.10										
		MARKET PRICES - MEMBER STATES																														
EURO/100kg PC/DW		BE	BG	CZ	DK	DE	EE	GR	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	EU	Promena poslednji		
Junad U2	3314	3250	3414	3656		4462	3618	3700	3032	3919			3105	3512		3017	3558	2887	3530		3208	2717	3690	3091	3145				3755	5.73		
Junad U3	3068	3128	3451	3629		4372	3594	3590	3051	3961			3283			3040	3563	2955	3499		3196	3268	3727	3036	3142				3651	7.13		
Junad R2	2846	2682	3091	3221	3581	2771	4355	3371	3370	2911	3456		1768	2818	3330		2770	3466	2775	3434	2351	3053	3008	3363	3086	3028			3407	4.62		
Junad R3	2594	2665	3062	3311	3545		4275	3404	3300	2952	3608		1735	2762	394		2512	2766	3498	2834	3371		3135	2574	3367	3111	3046		3393	6.11		
Junad O2	2463	2639	2826	3077	3163	2332	3938	3021	2950	2772	3002	3040	1880	2764	2911	2765	2512	2408	3188	2715	3120	2300	2894	3005	2833	2908	2818	2928		3387	3.87	
Junad O3	2337	2605	2847	3100	3197	2342	3867	2992	2890	2786	3098	3040	2186	2800	2853		2512	2464	3266	2733	3276	2225	2971	2954	2901	2996	2862	3019		457	4.57	
Junad	3013	2628	3009	3129	3464	2377	4205	3345	3373	2959	3746	3040	1924	2784	3380	2765	2512	2594	3502	2758	3380	2293	3085	2978	2915	3009	2977	3390		542	5.42	
Bikovi R3	274	2983	2111	3057	1646				2320	2339						2696		3179	2838										2772		5.50	
Bikovi	274	2983	2111	3057	1646				2320	2339						2696		3179	2838										2772		5.50	
Goveda U2									3610	2973						3959													3296		4.81	
Goveda U3									3610	2980						3568													3293		3.58	
Goveda U4									3400	2955						3332													3287		5.12	
Goveda R3									3170	2858						3398													3202		196	
Goveda R4									3010	2840																			3637		3115	2.38
Goveda O3									2700	2676						2799													3019		2824	161
Goveda O4									2640	2667																			2982		3107	196
Goveda									2958	2780						3139													3040		3181	229
Krave R2	2887								3200		2279					1661	1686												2431		2807	-4.95
Krave R3	2481	1873	2255	2740	2507				1995	3230	2491	2231		1753	1940	3045	1729		2447	2369	2122	2161		2065	1904	2825	2657	2486		2796	-106	
Krave R4									2330	3070	2504			1467	1661		1653		2429	2353	2169			2084	1841	2434	2454		2505		0.89	
Krave O2	2210	1829	2031	2174	2256	1607	1825	1842	2670	2257	2104			1561	1839	2699	2010		2162	2166	1837	1786	1788	1736	1889	2215	2511	2083		2115	160	
Krave O3	2128	1792	2021	2413	2330	1685	1843	1833	2720	2346	2230			1832	1865	2539	1843		2226	2200	2006	1893	1841	1844	1867	2106	2523	2228		2325	0.16	
Krave O4	2103	1753	2021	2471	2376	1692		1657	2630	2375				1882	1832		1834		2256	2218	2050		1858	1849	1792	1849	2387	2269		2277	152	
Krave P2	1789	1725	1693	1863	1849	1482		1655	2160	2008	1876			1486	1739	1841	1801		1803	1864	1756	1648	1674	1685	1684	1761	2003	1769		1854	-0.15	
Krave P3	1713	1675	1604	1767	1661	1455	1810	1433	2410	2278	2009	1704	1704	1704	1704	1704	1704		2001	1858	1759	1735	1735	1735	1735	1735	1735	1735		1752	-0.90	
Krave	281	1729	1679	1789	2246	1609	1818	1834	2704	2306	2026	1704	1704	1704	1704	1704	1704		2162	2205	1950	1857	1756	1796	1769	1793	2338	2177		2260	-0.02	
Junice U2	3540								3298	3970	3061	4141				3588		2013											2760		3768	2.33
Junice U3	3335								3530	3920	3105	4133						3071	3113	2366	2358			2813	2666	3165	3285	3304		3681	0.06	
Junice R2	2755								3002	3310	2909	4090				1580	2048	3430	2261		1697	2983	2251	3460	2193	2834		2886	3167	3446	-15.20	
Junice R3	2655								3023	3008	2435	4053				1699	1990	3242	2235		2255	2911	2309		2857	1975	2983	3241	3212		3296	-0.37
Junice R4									3161	3100	2937					2058													2833		3090	3.49
Junice O2									3980	2706	2670	2673	2441		1596	1815	2821	1686		1974	2555	2143	3315	2194	2532	2165	2545	2452		2559	2.55	
Junice O3									3957	2823	2820	2763	2484		1647	2010	2613	1657		2031	2591	2207		2307	2495	1978	2545	2784	3026		2639	-0.81
Junice O4									2715	2750	2734				2103					2167	2468	2263		2696	1795	1717	2370	2824		2829	180	
Junice	3137	2511	2314	2852	2769	1998	3977	3295	3448	2867	4001	2440	1620	2024	3249	2032	2013	2161	2947	2236	3427	2216	2709	2071	2512	2891	3165		3161		-0.63	
Polutke	2462	2169	2497	2727	2870	1939	3768	3095	2998	2712	3508	2467	1777	2254	3098	2184	849	2187	3003	2366	3060	1627	2781	2190	2344	2740	2978		2921		2.17	
Promena poslednje nedelje	0.3	18	10	2.2	4.8	10	2.5	0.4	-11	14	5.2		7.8	-13	-0.4	8.4	2.7	5.7	0.1	0.3	-14	15	5.1	0.8	0.0	3.5					2.17	

Izvor: EU Komisija

ULOGA PROTEINA U ISHRANI STOKE

Bjelančevine sačinjavaju, približno, 18% tjelesne mase ili 16-18% kod odrasle životinje. Na kvalitet proteina u ishrani domaćih životinja utiče količina i međusobni odnos aminokisjelina u hranivima, posebno sadržaj esencijalnih, kao i obim resorpcije i metabolizma u ćelijama.

Da bi se valjano mogli tumačiti tabelarni podaci o sastavu proteina hraniva tokom sastavljanja krmnih smješa neophodno je poznavati fiziološku ulogu esencijalnih aminokisjelina:

- valin (neophodan je za funkciju centralnog nervnog sistema);
- leucin (sinteza proteina tkiva i krvne plazme);
- izoleucin (iskorišćenje ostalih aminokisjelina);
- treonin (isto kao prethodno);
- metionin (davalac metil grupa za niz sinteza; stimulise rast tijela, dlake i perja; sprečava pretjerano razlaganje proteina; neophodan je za sintezu globina; štiti i obezbjeđuje funkciju i regeneraciju jetre);
- fenilalanin (sinteza tiroksina, adrenalina i pigmenata kože kao i stvaranje eritrocita);
- triptofan (za razmnožavanje, stvaranje mlijeka, pigmenata oka, dejstvo laktoflavina);
- histidin (sinteza hemoglobina);
- arginin (brz rast grla);

- lizin (za rast u dužinu; razvoj epifiznih hrskavica kostiju i stvaranje mlijeka) te
- cistin /može se mijenjati metioninom/ (sinteza keratina, bjelančevina plazme, insulina, glutaciona i taurina; detoksikacija organizma).

U hrani stoke proteini su zastupljeni u širokim granicama od 1-80%. U najvećem broju hraniva zastupljeni su sa ne više od 15% ukupnih hranljivih sastojaka.

Hraniva animalnog porijekla su najbogatija – riblje i mesno brašno (50-80%).

Od biljnih hraniva, naročito su bogate uljane sačme (40-50%). Sijeno leptirnjača ima do 20% a livadsko od 8-10%. Stočna repa, slama, kukuruzovina i krtole spadaju u hraniva siromašna bjelančevinama (1-5%).

U biljnoj hrani nalaze se i azotna jedinjenja neproteinske prirode (aminokisjeline, peptidi, amidi – urea, amonijumove soli, organske baze i njihova jedinjenja). Obično se, u ishrani, nazivaju amidi. Njihova zastupljenost nije velika. Ima ih u malom broju hraniva. U mladim biljkama, sa intenzivnim rastom, mogu predstavljati jednu trećinu ukupnog azota. Amida ima i u korenastim i krtolastim biljkama. U zreлом zrnju ima ih samo u tragovima, a više su zastupljeni u periodu formiranja i rasta. Silaža je bogata amidima – porijeklom od amida biljaka i kao proizvod razgradnje proteina tokom siliranja. Amidi i amonijumove soli imaju nutritivnu vrijednost jedino za preživare jer ih koristi simbiotska mikroflora probavnog trakta.